

НАРЕДБА № 16 ОТ 11.06.2010 Г. ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО ПРОФЕСИЯТА „КОРАБОВОДИТЕЛ“

Обн. - ДВ, бр. 52 от 09.07.2010 г., в сила от 09.07.2010 г.;

Издадена от министъра на образованието, младежта и науката

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. С тази наредба се определя Държавното образователно изискване (ДОИ) за придобиването на квалификация по професията 840010 „Корабоводител“ от област на образование „Транспорт“ и професионално направление 840 „Транспортни услуги“ съгласно Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 от Закона за професионалното образование и обучение.

Чл. 2. Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията 840010 „Корабоводител“ съгласно приложението към тази наредба определя изискванията за придобиването на трета степен на професионална квалификация за специалностите 8400101 „Корабоводене - морско“ и 8400102 „Корабоводене - речно“.

Чл. 3. Въз основа на ДОИ по чл. 1 и рамковите програми по чл. 10, ал. 3 от Закона за професионалното образование и обучение се разработват учебен план и учебни програми за обучението по специалностите по чл. 2.

Раздел II

Съдържание на Държавното образователно изискване

Чл. 4. (1) С ДОИ по чл. 1 се определят професионалните компетенции в края на обучението по професията, които гарантират на обучаемия възможност за упражняване на професията 840010 „Корабоводител“.

(2) Държавното образователно изискване за придобиването на квалификация по професията „Корабоводител“ определя общата, отрасловата и специфичната задължителна професионална подготовка за професията, както и задължителната чуждоезикова подготовка по професията и избираемата подготовка.

(3) Съдържанието на всеки вид задължителна професионална подготовка по ал. 2 включва:

1. необходимите професионални компетенции (знания, умения и професионално-личностни качества);
2. тематичните области, от които се формира съдържанието на учебните предмети/модули.

Чл. 5. С ДОИ по чл. 1 се определят и входящото минимално образователно равнище, описанието на професията, целите на обучението, резултатите от ученето, изискванията към материалната база и изискванията към обучаващите.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 1. Учебните планове и учебните програми за обучение по професията, действащи към влизане в сила на тази наредба, се прилагат до разработване и утвърждаване на учебните планове по чл. 3.

§ 2. Тази наредба се издава на основание чл. 17, т. 3 във връзка с чл. 16, т. 7 от Закона за народната просвета.

§ 3. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в „Държавен вестник“.

Министър: С. Игнатов

Приложение към чл. 2

Държавно образователно изискване за придобиване на квалификация по професията „Корабоводител“

Професионално направление:

840 Транспортни услуги

Наименование на професията:

840010 Корабоводител

Специалности:

Степен на професионална квалификация:

8400101 Корабоводене – морско Трета

8400102 Корабоводене – речно Трета

1. Входни характеристики

1.1. Изисквания за входящо минимално образователно равнище за ученици и лица, навършили 16 години

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Корабоводител“ от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6, ал. 1 ЗПОО (утвърден от министъра на образованието и науката със Заповед № РД-09-413 от 12.05.2003 г., изм. и доп. със Заповед № РД-09-04 от 08.01.2004 г., Заповед № РД-09-34 от 22.01.2004 г., Заповед № РД-09-255 от 09.04.2004 г., Заповед № РД-09-274 от 18.02.2005 г., Заповед № РД-09-1690 от 29.09.2006 г., Заповед № РД-09-828 от 29.06.2007 г., Заповед № РД-09-1891 от 30.11.2007 г., Заповед № РД-09-298 от 19.02.2009 г., Заповед № РД-09-1803 от 29.10.2009 г.) входящото минимално образователно равнище за ученици е завършен седми клас или завършено основно образование.

За придобиване на трета степен на професионална квалификация по професията „Корабоводител“ входящото минимално образователно равнище за лица, навършили 16 години, е завършено основно образование.

1.2. Изисквания за входящо квалификационно равнище или професионален опит

За обучение на лица по професията „Корабоводител“ с придобиване на трета степен на професионална квалификация не се изисква кандидатите да притежават по-ниска степен на професионална квалификация или професионален опит.

Професионалното образование, обучение и квалификация на лицата за морско корабоплаване се извършва при спазване на стандартите, нормите и препоръките, посочени в Конвенция STCW (Международна конвенция за вахтената служба и нормите за подготовка и освидетелстване на моряците, 1978 г., както е допълнена) и Директива 2001/25/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 април 2001 г. за минималното ниво за подготовка на моряците.

Професионалното образование, обучение и квалификация на лицата за речно корабоплаване се извършват при спазване на изискванията към формите и методическото осигуряване на образованието и обучението на моряците съгласно правната уредба на Европейската общност и препоръките на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации.

2. Описание на професията

2.1. Трудови дейности, отговорности, личностни качества, особености на условията на труд, оборудване и инструменти, изисквания за упражняване на професията, определени в законови и подзаконови актове (здравословно състояние, правоспособност и др.)

Придобилият трета степен на професионална квалификация по професията „Корабоводител“ може да заема корабна длъжност „рулеви“ във всички корабоплавателни компании съгласно изискванията на Конвенция STCW и Наредба № 6 от 2007 г. за компетентност на морските лица в Република България, издадена от министъра на транспорта (ДВ, бр. 101 от 2007 г.).

Корабоводителят може да изпълнява задълженията си на член от корабния екипаж съгласно изискванията на корабната компания при планиране и извършване на навигацията на кораба. Поддържа карти, използва навигационна литература и помагала. Прогнозира, анализира и решава проблеми, свързани с безопасната експлоатация на кораба. Използва (разчита) показания от жиро- и магнитни компаси. Прилага Международните правила за предотванване на съдвете от сблъскване (МППСС-72/Convention on the International Regulations for Preventing Collision at Sea; COLREG Convention-Collision Regulations). Определя безопасен маршрут за плаване в зависимост от хидрометеорологичната обстановка и особеностите на района. Определя маневрените характеристики на кораба.

Изпълнява задълженията си като член на екипажа при сформирание на състави за плаване по и срещу течението.

Участва в обработването, подреждането и съхраняването на товари по време на товаро-разтоварни дейности и преход на кораба. Участва в поддържането на кораба в мореходно състояние. Спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд. Изготвя товарни и митнически документи.

Оперира с аварийно-спасителното и противопожарното имущество съгласно процедурите по време на тренировъчни обучения и реална ситуация и изпълнява задълженията си по поддръжката им.

Спазва и наблюдава изпълнението на нормативните изисквания от подчинените му лица за опазване на човешкия живот по море и на околната среда и докладва за допуснати нарушения.

Комуникира професионално на английски език и/или на някой от официалните езици на Дунавската комисия (ДК).

Особеностите и условията на труд изискват от корабоводителя да бъде дисциплиниран, наблюдателен, издръжлив при продължително физическо натоварване, лоялен и отговорен, с нагласа за точно и прецизно изпълнение на заповеди, инструкции и указания. Лицата, практикуващи професията, трябва да бъдат физически и психически издръжливи, подвижни и сърчни.

При изпълнение на някои от дейностите, например товаро-разтоварни операции и маневриране на кораба, се налага работа на височина.

В своята работа корабоводителят използва навигационни и лоцмански карти, издания, инструменти и радионавигационно оборудване.

Спазва процедури и изисквания, регламентирани в ръководства, правилници и инструкции. Използва съвременна справочна и каталожна литература, професионален софтуер и компютър с интернет.

По време на товаро-разтоварни операции работи с товароподемни механизми, товарозахватни устройства и инвентар, като отговаря за ремонта и поддръжката им.

Използва спасителни средства, средства за гасене на пожари и оказване на долекарска помощ - при необходимост.

Кандидатът за обучение трябва да отговаря на здравословните изисквания за заемане на длъжността „Корабоводител“, което се удостоверява с медицинско свидетелство, издадено от транспортно медицинско заведение в съответствие с изискванията за медицинско и психофизиологическо освидетелстване на кандидатите за работа на кораб.

Всички лица, работещи или ангажирани на морски кораб, преди да им бъдат възложени задължения на борда на кораба, трябва да преминат подготовка за запознаване с техниката на оцеляване, със задълженията по безопасността и по опазване на околната среда по време на експлоатация на кораба. Необходима е основна подготовка (подготвителен курс и успешно положен изпит) със сертификат по:

? техника за лично оцеляване;

? противопожарна безопасност и борба с пожари;

? оказване на долекарска помощ;

? лична безопасност и обществени отговорности съгласно изискванията на STCW.

2.2. Възможности за продължаване на професионалното обучение

Придобилите трета степен на професионална квалификация по една от специалностите от професия „Корабоводител“ могат да продължат обучението си за придобиване на професионална квалификация по другата специалност („Корабоводене - морско“ или „Корабоводене - речно“).

2.3. Възможности за професионална реализация съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД) в Република България, утвърдена със Заповед № 742 от 27.12.2005 г., Заповед № 416 от 08.06.2006 г., Заповед № 884 от 07.11.2006 г., Заповед № 969 от 28.12.2007 г., Заповед № 01/1114 от 30.12.2008 г. на министъра на труда и социалната политика - лицата, придобили трета степен на професионална квалификация по професията „Корабоводител“, могат да заемат длъжностите за работа на кораб - корабен рулеви, съгласно изискванията на STCW и Наредба № 6 от 2007 г. за компетентност на морските лица в Република България във всички корабоплавателни компании.

След натрупване на професионален опит, навършени години, изискван плавателен стаж (за съответната длъжност) и успешно положен изпит пред Изпълнителна агенция „Морска администрация“ може да заема длъжностите:

? за специалността „Корабоводене - морско“ - палубен боцман, капитан на плаващо техническо средство, вахтен помощник-капитан, капитан на кораб до 500 БТ (бруто тона) в крайбрежно плаване, капитан на кораб до 500 БТ в местно плаване, вахтен помощник-капитан на кораб над 500 БТ, вахтен помощник-капитан на кораб до 500 БТ в крайбрежно плаване, старши помощник-капитан на кораб от 500 до 3000 БТ;

? за специалността „Корабоводене - речно“ - водач на малък кораб, шурман обща категория, шурман, капитан на плаващо техническо средство, както и други длъжности, включени при актуализиране на НКПД.

3. Цели на обучението

3.1. Цели на обучението по общата задължителна професионална подготовка - единна за всички професионални направления

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

? работи с оборудването в съответствие с основните правила за безопасна работа, като не замърсява с работата си околната среда;

? разбира своята роля в общата работа на екипажа, съдейства и търси помощ при изпълнение на възложените му задачи;

? отнася се с чувство за отговорност при изпълнение на заповедите, издадени от членове на екипажа с по-висока правоспособност и от капитана;

? разбира своята роля в дейността на предприятието, в което работи, старее се да повишава квалификацията си;

? общува свободно на чужд език в условията на международен екипаж;

? познава правата и спазва задълженията си като участник в трудовия процес съгласно Кодекса на труда;

? познава стопанското управление на страната, разбира съществуващите икономически отношения, процеси и явления и прави изводи за факторите, които ги пораждат;

? намира и съхранява информация в компютъра, създава документи с текст, графики и таблици, намира информация в интернет и ползва електронна поща;

? попълва бланки, изготвя справки, съставя протоколи и отчети за извършената работа и др.

3.2. Цели на обучението по отрасловата задължителна професионална подготовка - единна за всички професии от професионално направление „Транспортни услуги“

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

? знае и прилага основните изисквания за осигуряване на безопасно корабоплаване, опазване на човешкия живот и околната среда;

? решава проблеми, свързани с предотвратяване и овладяване на критични и аварийни ситуации;

? разбира и прилага ефективни мероприятия за икономически изгодна експлоатация на кораба;

? съхранява и поддържа материалните ресурси, контролно-измервателните уредби и апаратура, контролно-проверочните документи и литература в съответствие с изискванията.

3.3. Цели на обучението по специфичната за професията „Корабоводител“ задължителна професионална подготовка

След завършване на обучението по професията обучаваният трябва да:

? прилага основните способности и методи, свързани с безопасността на корабоплаването;

? прилага международните и националните изисквания при експлоатацията на кораба и за опазване на околната среда;

? разграничава структурната йерархия в корабоплаването и правомощията на длъжностните лица;

? изпълнява задълженията си като член на екипажа по време на плаване;

? оперира с корабното оборудване и техниката в съответствие с правилата за здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) и опазване на околната среда;

? поддържа корпуса, устройствата, системите и механизмите в съответствие с приложимите международни и национални изисквания;

? оперира с техническите средства за корабоводене;
? изпълнява задълженията си при аварийни ситуации съгласно процедурите.

4. Резултати от ученето

Компетенции

Резултати от ученето

Обучаваният трябва да:

Общи за професията „Корабоводител“

1. Спазва правилата за здравословни и безопасни условия на труд	1.1. Поддържа работното си място в безопасно състояние
1.2. Ползва лични предпазни средства по предназначение
1.3. Прилага правилата за безопасност при работа на височина
2. Прилага правилата за предотвратяване, контрол и борба с пожар на борда на кораб	2.1. По време на тренировъчни обучения извършва действията съгласно процедурите на корабната компания
2.2. Определя вида и сложността на аварийната ситуация
2.3. Извършва първоначални действия в съответствие с корабните инструкции и планове при аварийни ситуации
3. Използва лични и колективни спасителни средства	3.1. Изпълнява задълженията си по време на учения за напускане на кораба
3.2. При ситуации на напускане на кораба и оцеляване извършва действия, адекватни на преобладаващите обстоятелства, съобразени с приетите норми и практика за безопасност
3.3. Използва спасителни лодки, плотове, салове и дежурни лодки, спускащи устройства и приспособления, снабдяване и радиообзавеждане
4. Оказва помощ по време на корабоплаване	4.1. Оказва неотложна помощ при необходимост
4.2. Изяснява възможните причини, характера и степента на тежест на травмите или заболяванията на пострадалите, предприема действия за намаляване непосредствената опасност за живота
4.3. Прилага медицински ръководства и консултации по радиото в случаи на злополука или заболяване, типични за корабни условия
5. Спазва процедурите и извършва указанията в тях действия при аварии	5.1. Разпознава сигналите за аварийни ситуации и докладва на вахтения помощник-капитан
5.2. Изпълнява нарежданията на капитана и задълженията си съгласно процедурите и корабните разписания при спасяване на хора по море, оказва помощ на търпящ бедствие кораб и при аварии в пристанище
5.3. Осъществява радиовръзка с корабни и брегови радиостанции
5.4. Поддържа и използва аварийно-спасителното и противопожарното имущество съгласно процедурите
6. Прилага	6.1. Спазва процедурите за управление на операциите на

изискванията на законодателството за опазване човешкия живот на море, вътрешните водни пътища на Европа (ВВПЕ) и за опазване на околната среда

кораба и осигурява изпълнение на изискванията като член на корабния екипаж съгласно Конвенцията за предотвратяване на замърсяването от кораби – от 1973 г., изменена с протокол от 1978 г. (MARPOL 73/78) и с протокол от 1997 г.

6.2. Изпълнява задълженията си като член на корабния екипаж съгласно изискванията на Международната конвенция за безопасност на човешкия живот по море от 1974 г. SOLAS, изменена с протокола от 1988 г. (ДВ, бр. 12 от 2005 г.)

6.3. При замърсяване използва всички необходими съоръжения (например бонови заграждения)

6.4. Спазва процедурите при бункеровка (запушване на шпигати, наблюдение на мерителни и отдушни тръби на горивни танкове, осигурява безопасен крен и диферент при бункеровка) и товаро-разтоварни работи

6.5. Спазва процедурите при обработка и превоз на товари, застрашаващи околната среда, съгласно изискванията на MARPOL и ISO за безопасност на околната среда

Специфични за специалност 8400101 „Корабоводене – морско“

7. Участва в планирането и провеждането на корабоплаване

7.1. Разчита навигационни карти и издания (лоции, таблици за приливи, известия до мореплавателите, радионавигационни предупреждения и информация за пътя на движение на корабите)

7.2. Избира най-подходящия метод при преобладаващите обстоятелства и условия за определяне местоположението на кораба с помощта на земни и брегови ориентири и навигационни средства (фарове, буйове)

7.3. Описва методите за определяне местоположението на кораба чрез радионавигационни системи

7.4. Използва информацията, получена от ехолотите

7.5. Обяснява принципа на действие на магнитен и жирокомпас

7.6. Използва системите за управление на кормилото, прилага експлоатационните

процедури, преминава от ръчно на автоматично управление и обратно

7.7. Настройва системите за управление за работа в оптимален режим

7.8. Описва характеристиките на различните системи за определяне състоянието на времето, процедурите за предаване на съобщения и регистриране

7.9. Анализира и използва метеорологична информация за осигуряване безопасно плаване на кораба

8. Носи безопасна ходова

8.1. Приема, предава и напуска вахтата в съответствие с приетата практика на корабната компания и процедурите

навигационна вахта	<p>съгласно STCW</p> <p>8.2. Води постоянно надлежно наблюдение (визуално и слухово)</p> <p>8.3. Изпълнява и потвърждава команди, подавани на рулевия</p> <p>8.4. Поддържа зададения курс в допустимите граници, отчитайки района на плаване и преобладаващото състояние на морето</p> <p>8.5. Открива бързо сигнали (звукови, светлинни и други обекти и съответните направления към тях в градуси и четвърти) и съобщава на вахтения помощник-капитан</p> <p>8.6. Получава и предава информация посредством визуална сигнализация</p> <p>8.7. Разпознава плаващи обекти и сигнали съгласно Международните правила за предпазване на съдовете от сблъскване (МППСС-72)</p> <p>8.8. Преминва от ръчно към автоматично управление на руля и обратно</p> <p>8.9. Използва системите за вътрешнокорабна свръзка и аварийна сигнализация</p>
9. Осигурява безопасността на плаването и използва радио-навигационно оборудване	<p>9.1. Обяснява основните принципи на радиолокацията и автоматизираната радиолокационна система за предпазване от сблъскване (ARPA)</p> <p>9.2. Използва радиолокатор и ARPA, разбира и анализира получената информация</p>
10. Спазва процедурите при получаване на сигнал за бедствие на море	<p>10.1. Познава Ръководството на ИМО за търговски кораб по търсене и спасяване (MERSAR)</p> <p>10.2. Приема и разпознава сигнала за бедствие или съобщението за авария веднага след получаването му</p> <p>10.3. Познава процедурите за препредаване</p> <p>10.4. Изпълнява задълженията си (съгласно плановете на корабната компания) относно действия за оказване на помощ при бедствие на море</p>
11. Осъществява професионална комуникация на английски език – писмено и говоримо	<p>11.1. Използва карти и други навигационни издания на английски език</p> <p>11.2. Разбира метеорологична информация и съобщения за безопасност на кораба</p> <p>11.3. Комуникира на английски език при изпълнение на задълженията си в състава на международен екипаж</p> <p>11.4. Разбира стандартния морски фразеологичен речник на Международната морска организация (ИМО)</p>
12. Участва в маневриране на кораб	<p>12.1. Обяснява въздействието на дедуейт, газене, диферент, скорост и свободното пространство под кила, циркулация и инерция</p>

- 12.2. Обяснява влиянието на вятъра и течението върху управлението на кораба
- 12.3. Описва влиянието на просядането и плитчините
- 12.4. Описва маневрите при спасяване на човек зад борда
- 12.5. Изпълнява процедури при заставане на котва и връзване на кораба
- 12.6. Осигурява безопасност на плаването чрез изменение на курса и скоростта на кораба
13. Участва в товарене, подреждане и укрепване на товари
- 13.1. Обяснява влиянието на товарите върху мореходността и устойчивостта на кораба
- 13.2. Изпълнява товарните операции в съответствие с товарния план, с правилата за безопасност и с инструкциите за експлоатационното обзавеждане и ограниченията на кораба за подреждане на товари
- 13.3. Полага грижи за товарите по време на рейс и товаро-разтоварни дейности
- 13.4. Спазва правилата за съхранение и превоз на опасни и вредни товари в съответствие с международните правила и кодекси за безопасна практика (IMDGC)
14. Проверява и докладва за повреди на товарни пространства, люкови закрития и товарни танкове
- 14.1. Описва конструктивните елементи на кораба
- 14.2. Разпознава нормални, дефектни и повредени части на кораба
- 14.3. Осъществява визуална проверка за повреди и дефекти, предизвикани от товаро-разтоварни дейности, корозия и метеорологични условия
15. Работи с товароподемни механизми, товарозахватни устройства и инвентар
- 15.1. Описва общото устройство и принципа на действие на товароподемни механизми, товарозахватни устройства и инвентар
- 15.2. Използва, съхранява и поддържа товароподемни механизми, товарозахватни устройства и инвентар
- 15.3. Съхранява и поддържа товароподемни механизми, товарозахватни устройства и инвентар в съответствие с установения график
16. Поддържа кораба в мореходно състояние
- 16.1. Обяснява влиянието на устойчивост, газене и напрежения в корпуса в съответствие с критериите на IMO (Международна морска организация)
- 16.2. Осигурява и поддържа водонепроницаемостта на кораба в съответствие с добрата морска практика
- 16.3. Обяснява основните действия, които трябва да се предприемат в случай на частична загуба на плавателност в неповредено състояние

Специфични за специалност 8400102 „Корабоводене – речно“

17. Участва в планирането,
- 17.1. Обяснява хидрологията и морфологията на Европейските вътрешни водни пътища (ЕВВП) и правния

подготовката и плаването на кораба	<p>режим за корабоплаване по река Дунав и ЕВВП</p> <p>17.2. Управлява кораба при различни условия и режими на плаване</p> <p>17.3. Използва техническите средства за корабоплаване</p> <p>17.4. Поддържа база данни на хартиен и електронен носител</p> <p>17.5. Използва навигационни пособия, речни лоции и лоцмански карти</p> <p>17.6. Определя безопасен маршрут и скорост в зависимост от особеностите на района и хидрометеорологичната обстановка</p> <p>17.7. Определя мястото на кораба по лоцманско описание чрез използване на характерни особености, брегови и плаващи ориентир</p> <p>17.8. Определя мястото на кораба и безопасния маршрут чрез използване на техническите средства за корабоплаване</p> <p>17.9. Определя маневрените характеристики на кораба при различно газене и скорост при плаване с единичен кораб, бордовосвързана група, влачен или тласкан състав</p>
18. Участва в маневрирането на кораба, във формирането и участието на състава в плаване по и срещу течението	<p>18.1. Управлява кораба и маневрира състава при извършване на различни видове маневри съобразно хидрометеорологичните условия</p> <p>18.2. Формира и обвързва бордово свързана група и състави за тласкане и влачене</p> <p>18.3. Оценява и изготвя разчети за маневриране и заставане на кораб и състав на котва</p> <p>18.4. Извършва прецизни действия при шлюзоване на кораби и състави</p> <p>18.5. Преценява риска и предприема допълнителни мерки за обезпечаване на безопасно плаване при преминаване на критични участъци</p>
19. Участва в експлоатацията и поддръжката на кораба, корабните силови уредби, машини, системи и механизми	<p>19.1. Преценява навигационните качества на кораба</p> <p>19.2. Управлява и обслужва системите и механизмите, обезпечавачи работата на корабните двигатели с вътрешно горене (КДВГ) и корабния пропульсивен комплекс</p> <p>19.3. Управлява и обслужва корабните рулеви устройства</p> <p>19.4. Управлява и обслужва палубните механизми и устройства (котвено, вързално, лодъчно и подемно)</p> <p>19.5. Извършва такелажни работи</p>
20. Участва в товарообработката на кораба и полага грижа за товара по време на рейс	<p>20.1. Използва справочна и помощна литература, отнасяща се до класификация на товарите, технологии за обработка, превоз, съхранение и влиянието на товарите върху мореходните качества на кораба</p> <p>20.2. Прави оценка на експлоатационните характеристики на</p>

	кораба
	20.3. Изготвя товарен план на кораба
	20.4. Изготвя товарни и митнически документи
21. Участва в действията на екипажа при извънредни ситуации	<p>21.1. Разпознава видовете сигнали за оповестяване на аварийна ситуация на кораба</p> <p>21.2. Преценява обстановката и действа съгласно приложимите инструкции и указания на капитана при възникване на различни аварийни ситуации на кораба</p> <p>21.3. Използва противопожарни средства по предназначение</p> <p>21.4. Използва средствата за ограничаване нахлуването на задбордна вода в корпуса на кораба</p> <p>21.5. Използва корабните водоотливни средства</p> <p>21.6. Поддържа в готовност и използва корабните спасителни средства</p> <p>21.7. Извършва действия в съответствие с изискванията за безопасност при оказване помощ на кораб, търпящ бедствие, или на човек зад борда</p> <p>21.8. Предприема превантивни действия и използва средства за ограничаване вредното въздействие при замърсяване</p>
22. Приема, обработва, предава, класифицира и съхранява информация	<p>22.1. Използва корабните радиотехнически средства за свръзка</p> <p>22.2. Получава, обработва и изпраща информация с технически средства и приложен софтуер</p> <p>22.3. Води корабни дневници и документация</p> <p>22.4. Използва писмено и говоримо най-често употребяваните термини и изрази на официалните езици на Дунавската комисия (ДК)</p>

5. Изисквания към материалната база

Обучението по теория на морските и речните специалности в учебни заведения и в центрове за професионално обучение и квалификация се осъществява в учебни кабинети, а по практика - в учебни работилници или базови обекти (предприятия) при предварително сключени договори.

5.1. Учебен кабинет

В учебен кабинет се извършва обучението по теория на професията.

5.1.1. Основно оборудване - работно място за всеки обучаван (учебна маса и стол), работно място на обучаващия (учебна маса и стол), учебна дъска, шкафове, гладка свободна стена за окачване на табла, платно за прожектиране, технически средства и аудио-визуална техника.

5.1.2. Помощно оборудване - чертожни и навигационни инструменти.

5.1.3. Учебни помагала - демонстрационни табла, схеми, макети и модели, реални образци, учебни видеофилми, програмни продукти, каталози, справочна литература, инструкции, технически паспорти, наредби, правилници и др., съобразени с преподаваното учебно съдържание, тренажори и симулатори, демонстриращи или отработващи - частично или пълно - определени режими, ситуации, процедури, действия или функционални особености.

5.2. Учебна работилница

Учебна зала (лаборатория) за провеждане на обучение за придобиване на професионална квалификация:

В учебни работилници се провежда обучението по практика на професията. Те се оборудват с машини и съоръжения, както и с основни помагала съобразно усвояваната професия и специалности. Учебните работилници трябва да осигуряват работни места за всички обучаеми, както и едно работно място за обучаващия.

Работното място на обучавания е в съответствие с нормативите за извършване на съответната дейност и с методическите изисквания. За работно място се счита площта, върху която се намират машини, съоръжения и инвентар, необходими за работа. При разполагане на работните места се спазват изискванията за осветеност, необходим работен фронт и функционална близост с нужните суровини и материали. Нормативните изисквания към учебната работилница са в съответствие с дейностите, които ще се извършват в нея, с видовете технологични процеси, с ергономичните, естетичните изисквания и с методическите указания:

? осигурява се учебно място за всеки обучаван;

? оборудвана е с помощни учебни технически средства (бяла дъска, екран, апарат за проектиране, учебно-методически табла и др.);

? спазени са установените норми за използване на компютърна техника, когато учебната зала е за компютърен клас;

? спазени са допълнителните изисквания по техническата и противопожарната безопасност, когато учебната зала е за технически клас;

? спазени са условията за нормално функциониране на тренажорите, посочени от производителя, когато учебната зала е оборудвана с тренажори или симулатори;

? спазени са санитарно-хигиенните норми.

Учебна практика по морско дело се извършва в специализирани учебни кабинети и при предварително сключени договори в гребна база.

Плавателната практика се провежда в реални условия на търговски кораб при предварително сключени договори с менингови фирми.

6. Изисквания към обучаващите

Професионалната подготовка по професията „Корабоводител“ се извършва от лица с образователно-квалификационна степен „магистър“, „бакалавър“ по специалности от професионални направления „Транспорт, корабоплаване и авиация“, „Машинно инженерство“, „Общо инженерство“, „Материали и материалознание“, „Електротехника, електроника и автоматика“ от област на висше образование „Технически науки“ и по специалности от професионални направления „Икономика“ от област на висше образование „Социални, стопански и правни науки“ от Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления (ДВ, бр. 64 от 2002 г.) и съответстващи на учебните предмети (модули) от задължителната професионална подготовка.

За практическото обучение по придобиваните правоспособности лицата трябва да притежават морска правоспособност от равна или по-висока степен и удостоверение за инструктор след успешно завършен и одобрен от Изпълнителна агенция „Морска администрация“ курс по програма на моделен курс 6.09 от Международната морска организация съгласно Наредба № 6 от 2007 г. за компетентност на морските лица в Република България.